

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1997-1998

12 DECEMBER 1997

Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 519 en 522 van het Gerechtelijk Wetboek en tot opheffing van artikel 520 van hetzelfde wetboek

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	4
Voorontwerp van wet	5
Advies van de Raad van State	6

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1997-1998

12 DÉCEMBRE 1997

Projet de loi modifiant les articles 519 et 522 du Code judiciaire et abrogeant l'article 520 du même code

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	4
Avant-projet de loi	5
Avis du Conseil d'État	6

MEMORIE VAN TOELICHTING

De vergoeding van de reiskosten van de gerechtsdeurwaarders in burgerlijke zaken en in handelszaken wordt thans geregeld op grond van de artikelen 519 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek alsmede, ter uitvoering van voornoemde artikelen, bij het koninklijk besluit van 30 november 1976 tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen.

Naar luid van het huidige artikel 519 van het Gerechtelijk Wetboek wordt het tarief door de Koning vastgesteld.

Het koninklijk besluit van 30 november 1976 is uitgevaardigd ter uitvoering van artikel 519 van het Gerechtelijk Wetboek.

Dit besluit voorziet in de toekenning van een forfaitaire kilometervergoeding van 14 frank, zulks zowel voor de heenreis als voor de terugreis, waarbij de afstanden moeten worden berekend volgens de gegevens en onder de voorwaarden bepaald in het boek der wettelijke afstanden.

In de praktijk is gebleken dat de regeling vastgesteld in de artikelen 519 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek ondoeltreffend is.

De juistheid van de reiskosten kan moeilijk worden nagegaan, inzonderheid door de raden van de arrondissementskamers. Voor de berekening van die kosten moest tot op heden immers niet alleen rekening worden gehouden met de afstand tussen de standplaats van de gerechtsdeurwaarder en de plaats van betekening, maar ook met het aantal akten dat tijdens een zelfde plaats moet worden betekend.

Naar luid van de huidige regelgeving worden de rechtszoekenden overigens op verschillende wijze behandeld naargelang de akte die op hen betrekking heeft, afzonderlijk of samen met andere akten wordt betekend.

Om die redenen wenst de Regering het administratieve aspect van de regeling te vereenvoudigen, waarbij in het bijzonder ernaar wordt gestreefd de controle te vergemakkelijken en de administratieve kosten te verminderen.

Het is de bedoeling een regeling inzake de forfaitaire vergoeding van de reiskosten in burgerlijke zaken en handelszaken tot stand te brengen die niet gegrond is op het aantal werkelijke afgelegde kilometers. De Raad van State merkt op dat de regeling met een vast bedrag één van de mogelijkheden is maar dat niet uitgesloten is dat aan andere regelingen kan worden gedacht. De Regering meent echter dat een forfaitair stelsel (per gerechtelijke arrondissement) het best de doelstelling van de hervorming waarborgt.

Overigens wordt een dergelijke tarifiering van de reiskosten, weliswaar onder andere voorwaarden, ook met betrekking tot strafzaken ingevoerd bij wijzi-

EXPOSÉ DES MOTIFS

Le système d'indemnisation des frais de déplacement des huissiers de justice en matière civile et commerciale est actuellement réglé d'une part, par les articles 519 et suivants du Code judiciaire et d'autre part, en exécution des articles précités, par l'arrêté royal du 30 novembre 1976 fixant le tarif des actes accomplis par les huissiers de justice en matière civile et commerciale, ainsi que celui de certaines allocations.

L'actuel article 519 du Code judiciaire dispose que le Roi fixe le tarif de tous les actes des huissiers de justice.

L'arrêté royal du 30 novembre 1976 a été pris en exécution de l'article 519 du Code judiciaire.

Cet arrêté prévoit l'allocation d'une indemnité kilométrique forfaitaire de 14 francs, tant pour l'aller que pour le retour. Les distances doivent être calculées sur les bases et aux conditions déterminées par le livre des distances légales.

La pratique a révélé que ce système organisé par les articles 519 et suivants du Code judiciaire n'était pas fonctionnel.

Il s'est avéré très difficile de contrôler l'exactitude des frais de déplacement, notamment par les conseils des chambres d'arrondissement. Pour le calcul de ces frais, il fallait en effet, jusqu'à ce jour, tenir compte non seulement de la distance comprise entre la résidence de l'huissier de justice et le lieu de la signification, mais aussi du nombre d'actes à signifier lors d'un même voyage et dans un même lieu.

Par ailleurs, dans l'état actuel de la législation, les justiciables sont traités différemment selon que les actes les concernant sont signifiés seuls ou conjointement avec d'autres actes.

Pour ces motifs, le Gouvernement désire opérer une simplification administrative du système visant spécialement à faciliter le contrôle des allocations pour frais de déplacement et à réduire les coûts administratifs.

L'intention est de permettre de mettre en place un système d'indemnisation forfaitaire des frais de déplacement en matière civile et commerciale, qui ne soit pas lié au nombre de kilomètres parcourus. Le Conseil d'Etat observe que le système forfaitaire est une voie possible mais qu'il n'est pas exclu que d'autres systèmes puissent être envisagés. Le Gouvernement estime cependant qu'un système forfaitaire (par arrondissement judiciaire) est le mieux à même de rencontrer l'objectif de la réforme.

Une telle tarification des frais de déplacement, dont les modalités sont cependant différentes, sera d'ailleurs introduite en matière pénale par modifica-

ging van artikel 23 van het koninklijk besluit van 28 december 1958 houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken.

Voor de vaststelling van deze forfaitaire vergoeding per gerechtelijk arrondissement is rekening gehouden met een studie verricht ten behoeve van de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders.

In voornoemde studie worden relevante criteria in aanmerking genomen, zoals het aantal gemeenten in het arrondissement, het aantal fusiegemeenten in het arrondissement, het aantal kantons, het aantal gerechtsdeurwaarders, de gemiddelde afstand tussen de hoofdplaatsen van de kantons in het arrondissement, de afstand (heen en terug) tussen de hoofdplaats van het kanton en de gemeente die het verst daarvan verwijderd ligt, de gemiddelde afstand (heen en terug) tussen de gemeenten en de hoofdplaats van het kanton in het arrondissement, de gemiddelde afstand tussen de gemeenten van een arrondissement en hoofdplaats ervan.

De uiteindelijk vastgestelde forfaitaire bedragen zijn verkregen door het gemiddelde te berekenen van een aantal voorgestelde criteria ter zake.

Het koninklijk besluit van 30 november 1976 tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen zal in die zin worden aangepast.

Het is tevens noodzakelijk gebleken artikel 519 van het Gerechtelijk wetboek te wijzigen teneinde enige onduidelijkheid weg te nemen die zou kunnen bestaan omtrent de bevoegdheid van de Koning om de vergoeding van de reiskosten van de gerechtsdeurwaarders vast te stellen. Tenslotte moet artikel 520 van hetzelfde Wetboek opgeheven worden en moet artikel 522 van datzelfde wetboek gewijzigd worden. Voor de tekst van deze twee artikelen wordt het advies van de Raad van State gevolgd wat de grond betreft maar naar de vorm wordt dit niet gedaan. De Raad stelt voor artikel 522 van het Gerechtelijk Wetboek door twee afzonderlijke artikelen te wijzigen, enerzijds voor de opheffing van het eerste lid en anderzijds voor de wijziging van het tweede lid. Het is verkieslijk met een enkele bepaling artikel 522 te wijzigen met het oog op de vervanging van zijn tekst.

De minister van Justitie,

Stefaan DE CLERCK.

tion de l'article 23 de l'arrêté royal du 28 décembre 1950, portant règlement général des frais de justice en matière pénale.

Pour la détermination par arrondissement de l'indemnité forfaitaire pour frais de déplacement des huissiers de justice, il a été tenu compte d'une étude effectuée pour la Chambre nationale des huissiers de justice.

Dans ladite étude, divers critères pertinents ont été retenus, parmi lesquels le nombre de communes dans l'arrondissement, le nombre de communes fusionnées dans l'arrondissement, le nombre de cantons, le nombre d'huissiers de justice, la distance moyenne entre tous les chefs-lieux de canton de l'arrondissement, la distance (aller et retour) entre la commune la plus éloignée dans le canton et le chef-lieu de ce canton, la distance moyenne (aller et retour) entre toutes les communes et le chef-lieu du canton dans l'arrondissement, la distance moyenne entre toutes les communes d'un arrondissement et le chef-lieu d'arrondissement.

Les montants forfaitaires retenus en définitive ont été obtenus en calculant la moyenne d'un certain nombre de critères proposés.

L'arrêté royal du 30 novembre 1976 fixant le tarif des actes accomplis par les huissiers de justice en matière civile et commerciale, ainsi que celui de certaines allocations sera adapté en ce sens.

Il est également apparu nécessaire de modifier l'article 519 du Code judiciaire afin de lever toute équivoque relativement au pouvoir du Roi de fixer les indemnités pour frais de déplacement des huissiers de justice. Enfin l'article 520 du même Code doit être abrogé et l'article 522 de ce même Code doit être modifié. En ce qui concerne ces deux derniers articles, l'avis du Conseil d'État a été respecté sur le fond, mais la formulation proposée n'a pas été suivie. Le Conseil d'État propose de modifier l'article 522 du Code judiciaire par la voie de deux articles différents, d'une part pour abroger le premier alinéa et d'autre part, pour modifier le deuxième alinéa. Il est préférable de modifier l'article 522 en vue du remplacement de son texte par une disposition unique.

Le ministre de la Justice,

Stefaan DE CLERCK.

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze minister van Justitie,
landse Zaken en van Onze minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze minister van Justitie is gelast in Onze naam
bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te
dienen, waarvan de tekst hierna volgt:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in
artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 519 van het Gerechtelijk Wetboek wordt
vervangen door de volgende bepaling.

«Art. 519. — De Koning stelt het tarief vast van alle
akten van de gerechtsdeurwaarders en van de vergoe-
dingen voor reiskosten.»

Art. 3

Het artikel 520 van hetzelfde Wetboek wordt opge-
heven.

Art. 4

Artikel 522 van hetzelfde Wetboek wordt vervan-
gen door de volgende bepaling:

«Art. 522. — Het vervoergeld dat ten onrechte is
toegekend of geïnd, wordt niet begroot of aan de
partij teruggegeven.»

Art. 5

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de
derde maand na die waarin zij is bekendgemaakt in
het *Belgisch Staatsblad*.

Gegeven te Brussel, 27 november 1997.

ALBERT

Van Koningswege:

De Minister van Justitie,

Stefaan DE CLERCK.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre ministre de la Justice est chargé de présenter
en Notre nom aux Chambres législatives le projet de
loi dont la teneur suit:

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 77
de la Constitution.

Art. 2

L'article 519 du Code judiciaire est remplacé par la
disposition suivante.

«Art. 519. — Le Roi fixe le tarif de tous les actes des
huissiers de justice et des indemnités pour frais de
déplacement.»

Art. 3

L'article 520 du même Code est abrogé.

Art. 4

L'article 522 du même Code est remplacé par la
disposition suivante:

«Art. 522. — Le droit de transport indûment alloué
ou perçu est rejeté de la taxe ou restitué à la partie.»

Art. 5

La présente loi entre en vigueur le premier jour du
troisième mois qui suit celui au cours duquel elle aura
été publiée au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 27 novembre 1997.

ALBERT

Par le Roi:

Le Ministre de la Justice,

Stefaan DE CLERCK.

**VOORONTWERP VAN WET
VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE**

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 519 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

«*Art. 519.* — De Koning stelt het tarief vast van alle akten van de gerechtsdeurwaarders en van de verplaatsingsvergoedingen. »

Art. 3

De artikelen 520 en 522, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek worden opgeheven.

Art. 4

Deze wet treedt in werking de eerste dag van de derde maand volgend op die gedurende welke zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

**AVANT-PROJET DE LOI
SOU MIS AU CONSEIL D'ÉTAT**

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'article 519 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante.

«*Art. 519.* — Le Roi fixe le tarif de tous les actes des huissiers de justice et des indemnités pour frais de déplacement. »

Art. 3

Les articles 520 et 522, alinéa 1er du Code judiciaire sont abrogés.

Art. 4

La présente loi entre en vigueur le premier jour du troisième mois qui suit celui au cours duquel elle aura été publiée au *Moniteur Belge*.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 3 juli 1997 door de minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet «tot wijziging van artikel 519 en tot opheffing van de artikelen 520 en 522, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek», heeft op 15 oktober 1997 het volgende advies gegeven:

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP**Artikel 2**

Uit de memorie van toelichting blijkt dat «het (...) de bedoeling [is] een regeling inzake de forfaitaire vergoeding van de reiskosten in burgerlijke zaken en handelszaken uit te werken die niet gegrond is op het aantal werkelijk afgelegde kilometers» door de gerechtsdeurwaarders.

Die bedoeling is echter niet uitdrukkelijk weergegeven in het bepalend gedeelte aangezien zonder enige andere verduidelijking wordt bepaald dat de Koning bevoegd is om het tarief van de reiskosten vast te stellen.

Volgens de uitleg van de gemachtigde ambtenaar is de regeling met een vast bedrag één van de mogelijkheden maar sluit zulks niet uit dat aan andere regelingen kan worden gedacht.

Die verduidelijking dient te worden opgenomen in de memorie van toelichting.

Artikel 3

Het verdient de voorkeur te schrijven:

«Art. 3. — De artikelen 520 en 522, eerste lid, van hetzelfde wetboek worden opgeheven.»

Artikel 4 (nieuw)

Ingevolge artikel 3 van het ontwerp wordt het eerste lid van artikel 522 van het Gerechtelijk Wetboek opgeheven, maar blijft het tweede lid bestaan. Teneinde uiteenlopende uitleggingen te voorkomen, wat het opzet van de steller van het ontwerp betreft, zou het tevens wenselijk zijn dit tweede lid te wijzigen. Daartoe dient een nieuw artikel 4 te worden ingevoegd, luidend als volgt:

«Art. 4. — Het tweede lid van artikel 522 van hetzelfde wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 522. — Het vervoergeld dat ten onrechte is toegekend of geïnd, wordt niet begroot of aan de partij teruggegeven.»

SLOTOPMERKING

De Nederlandse tekst van het ontwerp is voor verbetering vatbaar. Bij wijze van voorbeeld worden de volgende tekstvoorstellen gedaan.

In het indieningsbesluit schrijve men «waarvan de tekst hierna volgt» in plaats van «, waarvan de tekst volgt».

In artikel 1 vervange men de woorden «zoals bepaald» door de woorden «als bedoeld».

In artikel 2 vervange men het woord «verplaatsingsvergoedingen» door de woorden «vergoedingen voor reiskosten».

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le ministre de la Justice, le 3 juillet 1997, d'une demande d'avis sur un projet de loi «modifiant l'article 519 et abrogeant les articles 520 et 522, alinéa premier, du Code judiciaire», a donné le 15 octobre 1997 l'avis suivant:

EXAMEN DU PROJET**Article 2**

Il ressort de l'exposé des motifs que «L'intention est de mettre en place un système d'indemnisation forfaitaire des frais de déplacement en matière civile et commerciale, qui ne soit pas lié au nombre de kilomètres parcourus» par les huissiers de justice.

Cette intention n'est cependant pas explicitement traduite dans le dispositif, le Roi ayant le pouvoir de fixer le tarif des indemnités pour frais de déplacement sans aucune autre précision.

Selon les explications fournies par le fonctionnaire délégué, le système forfaitaire est une voie possible, mais n'exclut pas que d'autres systèmes puissent être envisagés.

Cette précision doit apparaître dans l'exposé des motifs.

Article 3

Il serait préférable d'écrire:

«Art. 3. — Les articles 520 et 522, alinéa 1er, du même code sont abrogés.»

Article 4 (nouveau)

L'article 3 du projet abroge l'alinéa 1er de l'article 522 du Code judiciaire, mais laisse subsister l'alinéa 2. Afin d'éviter des divergences d'interprétation quant à la volonté de l'auteur du projet, il serait souhaitable, également, de modifier ce deuxième alinéa. À cet effet, il y a lieu d'insérer un article 4 nouveau, rédigé comme suit:

«Art. 4. — L'alinéa 2 de l'article 522 du même code est remplacé par le texte suivant:

«Art. 522. — Le droit de transport indûment alloué ou perçu est rejeté de la taxe ou restitué à la partie.»

OBSERVATION FINALE

Le texte néerlandais du projet est susceptible d'amélioration. À titre d'exemple, certaines propositions à ce sujet sont faites dans le présent avis.

In artikel 4 (dat artikel 5 wordt) schrijve men: «... in werking op de eerste dag van de derde maand na die waarin zij is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*.»

De kamer was samengesteld uit:

De heer J.-J. STRYCKMANS, voorzitter;

De heren Y. KREYNS en P. QUERTAINMONT, staatsraden;

De heren F. DELPERÉE en J.-M. FAVRESSE, assessoren van de afdeling wetgeving;

Mevrouw J. GIELISSEN, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door mevrouw P. VANDERNACHT, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer A. LEFEBVRE, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J.-J. STRYCKMANS.

De Griffier,

J. GIELISSEN.

De Voorzitter,

J.-J. STRYCKMANS.

La chambre était composée de:

M. J.-J. STRYCKMANS, président;

MM. Y. KREINS et P. QUERTAINMONT, conseillers d'État;

MM. F. DELPERÉE et J.-M. FAVRESSE, assesseurs de la section de législation;

Mme J. GIELISSEN, greffier.

Le rapport a été présenté par Mme P. VANDERNACHT, auditeur adjoint. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. A. LEFEBVRE, référendaire adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le Greffier,

J. GIELISSEN.

Le Président,

J.-J. STRYCKMANS.